

РЕШЕНИЕ

№ 3128

гр. София, 09.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Виолета Йовчева

Членове: Мариана Георгиева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Емилия М. Вукадинова
като разгледа докладваното от Мариана Георгиева Въззивно гражданско дело № 20211100510550 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 21.07.2021г., постановено по гр. дело № 36511/2020 год. по описа на СРС, ГО, 164 състав, е уважен предявеният от Р. Р. М. срещу ЗАД „Д.Б.Ж. И З.“ иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ за заплащане на сумата от 15 000 лева, представляваща застрахователно обезщетение за претърпените имуществени вреди на лек автомобил „Хонда Джаз“, рег. № ***** причинени вследствие на пътнотранспортно произшествие, настъпило на 23.01.2020г. в гр. София по вина на водача на лек автомобил „МЕРЦЕДЕС А 180“ с рег. № ***** чиято гражданска отговорност е била застрахована при ответника по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва върху главницата от 10.08.2020г. до окончателното плащане на сумата.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника ищеца ЗАД „Д.Б.Ж. И З.“. Жалбоподателят поддържа оплаквания за неправилност на първоинстанционното решение поради съществени нарушения на съдопроизводствените правила, довели до необоснованост на формираните от първоинстанционния съд изводи и за

нарушения на материалния закон. Излага, че СРС не е обсъдил всички събрани по делото доказателства, а само тези, които са в подкрепа на поддържаната от ищеца теза. Конкретно се твърди, че не е установен механизмът на настъпване на ПТП, причиняването на описаните в исковата молба имуществени вреди при твърдяното застрахователно събитие, респективно наличието на причинно-следствена връзка между тях и описаното ПТП, както и наличието на виновно и противоправно поведение на застрахования при ответното дружество водач. В жалбата се навеждат съображения, че решението на първоинстанционния съд се основава на отразения механизъм на процесното ПТП в изготвения констативен протокол, без да бъде съобразено, че по делото липсват други обективни доказателства за механизма на ПТП. Поддържа, че от заключението на вещото лице по автотехническата експертиза се установява, че вредите, чието обезщетяване се претендира, не кореспондират на описания от насрещната страна механизъм. Вещото лице е посочило какъв би следвало да е механизмът на процесното ПТП за да се приеме наличие на причинно-следствена връзка между същото и твърдените увреждания върху лек автомобил „Хонда Джаз“. Счита, че въз основа на обективните данни по делото се налага извод, че уврежданията не могат да настъпят съобразно твърдения от насрещната страна механизъм, а от друга страна, механизмът, респективно ъгълът на съприкосновение, при които биха настъпили такива увреждания върху процесния автомобил, не кореспондира на доказателствата по делото, от които се констатира щети върху средна предна част на МПС „Хонда“ и средна предна част на МПС „Мерцедес“, а не между централната част на предните брони на двата автомобила. С оглед изложеното е направено искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявеният иск да се отхвърли, а в условията на евентуалност – да се намали размерът на присъденото обезщетение.

В срока по чл. 263, ал. 1 от КЗ е постъпил отговор на въззивната жалба от Р. Р. М., с който същата се оспорва. Навеждат се съображения, че механизмът на процесното произшествие е установен въз основа на съвкупната преценка на събраните по делото доказателства – протокол за ПТП, преписката във връзка с издаденото наказателно постановление и заключение на приетата автотехническа експертиза. Счита, че застрахователното обезщетение е определено при съобразяване на

установените средни пазарни цени за възстановяване на претърпените вреди. По тези съображения е направено искане за потвърждаване на обжалваното решение.

Третото лице-помагач Столична община оспорва въззивната жалба като неоснователна по подробно изложени съображения.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ.

За да постанови обжалваното решение, първоинстанционният съд е приел наличието на кумулативните предпоставки на предявената претенция, като е съобразил липсата на спор относно обстоятелството, че към 23.01.2020г. гражданската отговорност на водача на автомобил “Мерцедес А180”, рег. № ***** е била застрахована при ответника по застраховка “Гражданска отговорност”. Въз основа на приетия протокол за ПТП, преписката във връзка с издаденото срещу водача на лек автомобил „Мерцедес А180“ наказателно постановление, както и заключението на автотехническата експертиза е направил изводи, че процесното ПТП е настъпило в резултат на противоправно поведение на водача на лек автомобил “Мерцедес А 180”, който е извършил нарушение на правилата за движение по чл. 38, ал. 3 от ЗДвП и чл. 75, ал. 1 от ППЗДвП, изразяващо се неспазване на предимство при маневра обратен завой. Конкретният механизъм на увреждането и наличието на причинно-следствена връзка между деянието и вредите върху собствения на ищеца автомобил е установен при кредитиране на приетото заключение на автотехническата експертиза. Съдът е приел, че сумата, необходима за възстановяване на вредите по средни пазарни цени, е 15 094, 81 лева, определена в автотехническата експертиза. По изложените съображения предявеният иск е уважен за пълния претендиран размер.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. По изложените във въззивната жалба доводи намира следното:

Разпоредбата на чл. 432, ал. 1 от КЗ дава право на увреденото лице при пътнотранспортно произшествие да насочи иск за обезщетяване на претърпените вреди направо срещу застрахователя, при който деликвента има застраховка „гражданска отговорност“. По този иск ищецът следва да установи, че има вземане за непозволено увреждане срещу водач на МПС /фактическия състав на който е виновно и противоправно поведение на водача, в причинна връзка от което са произлезли вреди, като вината се предполага до доказване на противното – чл. 45, ал. 2 от ЗЗД/ и наличие на валидно застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка „гражданска отговорност“ между този водач и застрахователя /ответното дружество/. Вината се предполага – чл. 45, ал. 2 от ЗЗД.

Безспорно е по делото, а и се установява от събраните писмени доказателства, включително и от официалното удостоверение изявление на компетентния контролен орган по движението по пътищата, обективизирано в процесния констативен протокол, че при настъпване на процесното ПТП деликтната отговорност на водача на лек автомобил „Мерцедес А180“ с рег. № ***** е била обезпечена от ответното застрахователно дружество чрез сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

По делото е представен протокол за ПТП № 1751833 от 23.01.2020г., съставен от служител на ОПП – СДВР след посещение на място, в който е посочено, че на 23.01.2020г., около 21, 30 часа, в гр. София, е настъпило пътнотранспортно произшествие между лек автомобил „Мерцедес А 180“ с рег. № *****, управляван от Я.В.Е. и лек автомобил „Хонда Джаз“ с рег. № *****, управляван от ищцата Р. М.. В протоколът е отразено, че причина за настъпването на инцидента е поведението на водача на лек автомобил „Мерцедес А180“, който се движи по ул. „Одеса“, с посока от ул. „Мара Бунева“ към Владайска река, и на кръстовището с ул. „279“, водачът предприел маневра за обратен завой, при която реализира ПТП с движещия се първоначално зад него и впоследствие отляво, лек автомобил „Хонда Джаз“. От удара лек автомобил „Мерцедес“ се изместил назад и се ударил в гаражна врата на ул. „*****“ Длъжностното лице е изготвило схема на ПТП, както и е посочило всички видими щети по двата автомобила. Протоколът е подписан от двамата участници без възражения, както и от съставителя.

Съгласно разпоредбата на чл. 123, ал. 1, т. 3 ЗДвП, водачът на пътно превозно средство, който е участник в ПТП е длъжен, когато при произшествието са причинени само имуществени вреди да окаже съдействие за установяване на вредите от произшествието. Когато между участниците в произшествието има съгласие относно обстоятелствата, свързани с него, те попълват своите данни в двустранен констативен протокол за ПТП и съвместно уведомяват съответната служба за контрол на МВР на територията, на която е настъпило произшествието /чл. 123, ал. 1, т. 3, б. „б” от закона/, а когато такова съгласие не може да бъде постигнато между участниците в произшествието, те уведомяват съответната служба за контрол на Министерството на вътрешните работи на територията, на която е настъпило произшествието, и изпълняват дадените им указания /чл. 123, ал. 1, т. 3, б. ”в” от закона/.

Съответно службите за контрол на МВР имат задължението да посетят мястото на ПТП в случаите, установени в чл. 125 ЗДвП, в т.ч., когато между участниците в произшествието има разногласие относно обстоятелствата, свързани с него, а едно от моторните превозни средства не е в състояние да се придвижи на собствен ход поради причинените му при произшествието щети /т. 7/ и когато произшествието е с един участник и моторното превозно средство не е в състояние да се придвижи на собствен ход поради причинените му от произшествието вреди /т. 8/.

На основание чл. 125а, ал. 2 ЗДвП и във връзка с чл. 294, ал. 7 КЗ е издадена Наредба No Из-41 от 12.01.2009 год. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерство на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Информационния център към Гаранционния фонд /обн., ДВ, бр. 8 от 30.01.2009 год., в сила от 30.01.2009 год./. В този подзаконов нормативен акт са регламентирани видовете документи, които се съставят за настъпило ПТП, а именно: 1/ констативен протокол за ПТП с пострадали лица; 2/ протокол за ПТП с материални щети и 3/ двустранен констативен протокол за ПТП /чл. 2, ал. 1/. Съгласно чл. 5, ал. 1 от наредбата, когато при произшествието са причинени само материални щети и между участниците в произшествието има съгласие относно обстоятелствата, свързани с него, те попълват своите данни в двустранен констативен протокол за ПТП /приложение No 3/.

Представеният по делото протокол за ПТП е официален свидетелстващ и като такъв се ползва с обвързваща материална доказателствена сила относно удостоверените в него, непосредствено възприети от длъжностното лице факти, относими към механизма на ПТП. Когато фактът съставлява волеизявление, направено от участник в ПТП, протоколът има доказателствена сила само относно съдържащите се неизгодни факти за лицето, чието изявление се възпроизвежда от съставителя на документа. Ищецът, който претендира обезщетение за вреди, твърдейки, че е встъпил в правата на увреденото лице, носи тежестта на доказване на механизма на ПТП, поради което той следва да ангажира и други доказателства, когато протоколът за ПТП не удостоверява всички релевантни за механизма на ПТП обстоятелства или преценката им изисква специални знания, които съдът не притежава /в този смисъл Решение No 24 от 10.03.2011 год. на ВКС по т.дело No 444/2010 год., I т. о., ТК, Решение No 85 от 28.05.2009 год. на ВКС по т.дело No 768/2008 год., II т. о., ТК, Решение No 73 от 22.06.2012 год. на ВКС по т.дело No 423/2011 год., I т. о., ТК, Решение No 98 от 25.06.2012 год. на ВКС по т.дело No 750/2011 год., II т. о., ТК и Решение No 15 от 25.07.2014 год. на ВКС по т.дело No1506/2013 год., I т. о., ТК/.

Видно е от направените отбелязвания в процесния протокол за ПТП, че същият е съставен от служител на ОПП-СДВР при посещение на място и съдържа преки възприятия на длъжностното лице, в т.ч. възпроизведени в схема, относно състоянието на пътя, препятствията по него, разположението на двата автомобила при посещението на мястото, както и видимите щети по двата автомобила. В случая не е оспорена автентичността на протокола за ПТП или удостоверителната компетентност на неговия съставител или реда, по който е съставен протоколът. Ответникът е оспорил единствено механизма на ПТП при заявени фактически твърдения, че застрахованото при него лице не е извършило противоправно деяние, изразяващо се в нарушаване на правилата за движение, довело до причиняване на вреди на имущество на ищцата.

За установяване на конкретния механизъм на увреждане е ангажирана автотехническа експертиза, приета в първоинстанционното производство, чието заключение съдът кредитира като пълно и обосновано. От същото се установява, че уврежданията на лек автомобил „Хонда Джаз“, видими върху

представените фотоснимки и описани подробно в протокола за оглед на същия във връзка с предявената от ищцата пред ответното дружество застрахователна претенция, не кореспондират на скицата към протокола за ПТП. Вещото лице е посочило, че ъгълът на съприкосновение между двата автомобила съгласно данните в изготвената схема на ПТП, е около 90 градуса. При този ъгъл на съприкосновение обаче би следвало да се увреди предната броня на лек автомобил „Хонда“ в нейната странична част, каквито повреди не се установени. При извършения анализ на констатираните увреждания върху лек автомобил „Хонда“ и след направена симулация със софтуер за симулации на ПТП, експертът е направил извод, че причинените увреждания могат да се получат при удар в централната част на превозното средство и ъгъл на съприкосновение между двата автомобила в момента на удара от около 110-130 градуса. В заключението е отразено още, че към датата на застрахователното събитие автомобилът на ищцата е бил в експлоатация 2 години, 6 месеца и 27 дни от датата на първоначалната регистрация, както и че стойността, необходима за възстановяване на лек автомобил „Хонда Джаз“, изчислена на база средни пазарни цени, към датата на ПТП, възлиза на сумата от 15 049, 81 лева. При изчисляване на цените на алтернативни доставчици на частите и детайлите, подлежащи на подмяна, и на цените за труд при доверени сервиси, стойността за възстановяване на същия автомобил е определена на 12 347, 95 лева. Вещото лице е направило извод, че при настъпване на процесното произшествие, така както е отразено в скицата към протокола за ПТП, лек автомобил „Мерцедес“ не може да се върне назад, а би се изместил надясно под действие на ударния импулс, т.е. в този случай увреждащият автомобил не може да се придвижи назад до мястото, което е отразено в скицата. Освен това уврежданията на процесния лев автомобил не могат да се получат по отразения в скицата механизъм и съобразно посоченото в нея разположение на автомобилите към момента на удара – в този случай следва да бъде увредена предната лява част в областта на калника и предната броня на автомобила на ищцата, като деформацията на капака не може да се получи по този механизъм. При изслушването си в съдебно заседание пред СРС, вещото лице е уточнило, че лек автомобил „Хонда Джаз“ непосредствено преди настъпването на ПТП-то се е намирал отляво на лек автомобил „Мерцедес“, както и че всички увреждания на собствения на ищцата автомобил могат да се получат при твърдения обратен

завой. Доколкото в случая била увредена централната част на лек автомобил „Хонда Джаз“ е направен извод, че ударът следва да е настъпил с предна лява част на лек автомобил „Мерцедес“ при извършване на маневрата обратен завой и при ъгъл на съприкосновение между двата автомобила от около 110-130 градуса.

Противно на доводите на въззивника, релевиращи във въззивната жалба, вещото лице по автотехническата експертиза не е направило извод, че уврежданията върху автомобила на ищцата не могат да настъпят при описания в исковата молба механизъм, нито по описания в протокола за ПТП механизъм. Напротив, приел е, че всички вреди върху лек автомобил „Хонда Джаз“ могат да бъдат причинени при извършването на маневра обратен завой от страна на водача на „МЕРЦЕДЕС А180“. Обстоятелството, че в схемата на ПТП длъжностното лице е посочило, че в момента на удара, двата автомобила са били в съприкосновение при ъгъл от 90 градуса, което не кореспондира с установените конкретни увреждания върху автомобила на ищцата, не опровергава материалната доказателствена сила на изготвения протокол за ПТП в частите, относно пряко възприетите от съставителя му факти при огледа, относими за определяне на механизма на ПТП, като местоположение на МПС в момента на извършения оглед, участници в ПТП, характер и вид на нанесените щети, пътните знаци, маркировката на местопроизшествието и др., както и в частта, обективизираща волеизявление на водача на лек автомобил „Мерцедес А180“, представляващо неизгодни за него факти и обстоятелства – а именно, че процесното ПТП е настъпило при маневра обратен завой, при извършване на която водачът Я.Е не е пропуснал попътно движещия се автомобил „Хонда“. Конкретният ъгъл на съприкосновение в момента на удара между двата автомобила не е факт, който е бил пряко възприет от съставителя на протокола, доколкото не се твърди, нито се установява той да е бил очевиден на инцидента. По тези съображения следва да се приеме, че положението на автомобилите в момента на удара, отразено в схемата на ПТП, представлява извод на длъжностното лице за това обстоятелство, т.е. в тази част документът няма достоверителен характер.

Конкретният механизъм на процесното ПТП се установява и въз основа на приетото по делото наказателно постановление № 20-4332-001962/20.02.2020г., влязло в сила на 02.09.2020г. Същото е издадено срещу

Я.В.Е. за извършено от него нарушение на чл. 38, ал. 3 от ЗДвП и чл. 100, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, за това, че на 23.01.2020г. около 22, 32 часа в гр. София, на ул. „Одеса“, като водач на лек автомобил „Мерцедес А180“ с рег. № ***** и на кръстовището с ул. „279“, поради неспазване на предимство при маневра обратен завой, не пропуска и реализира ПТП в движещият се попътен след него лек автомобил „Хонда Джаз“ с рег. № *****. От удара лек автомобил „Мерцедес“ се отклонява и удря метална гаражна врата на дом. номер 28. Настоящият съдебен състав споделя становището, застъпено в решение от 17.11.2021г. по т.д. № 1145/2020г. по описа на ВКС, Второ ТО и решение от 24.11.2021г. по т.д. № 1897/2020г. на ВКС, Второ ТО, в които е прието, че при наличие на влязло в сила наказателно постановление за извършено нарушение на правилата за движение, което действително няма значението на влязла в сила присъда по смисъла на чл. 300 от ГПК, ответникът носи тежестта при условията на пълно и главно доказване да опровергае фактите, на които същото е основано.

В аспекта на изложеното и при съвкупната преценка на представения протокол за ПТП, включително и в частта му имаща характер на признание на водача на лек автомобил „Мерцедес“ относно обстоятелствата, при които е настъпил инцидента, неоспореното от страните заключение на автотехническата експертиза, влязлото в сила наказателно постановление, опис на щетите върху автомобила на ищцата, изготвен от служители на ответното дружество при извършване на оглед на автомобила във връзка с отправената претенция за заплащане на обезщетение, се установява деликтът - противоправното поведение на водача на лек автомобил „Мерцедес А 180“, който е извършил нарушение на правилата за движение по чл. 38, ал. 3 от ЗДвП и чл. 100, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, както и причинната връзка между деликта и причинените на автомобила на ищцата имуществени вреди. Тезата на жалбоподателя за друг механизъм на произшествието не се подкрепя от данните по делото.

По отношение на размера на дължимото застрахователно обезщетение, въззивният съд приема, че разпоредбата на чл. 386, ал. 2 КЗ предвижда, че застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието и целта е да се стигне до пълно репарирание на вредоносните последици. В съдебното производство

дължимото обезщетение от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ се [□]остойностява с [□]размера на [□]действителната [□]стойност на вредата към деня на настъпване на събитието – чл. 499, ал. 2 КЗ, а не съгласно прилаганата от застрахователя методика към Наредба No 49 от 16.10.2014 год. Също така обезщетението не може да надвишава [□]действителната /при пълна увреда/ или възстановителната /при частична увреда/ [□]стойност на застрахованото имущество, т.е. [□]стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество – чл. 400, ал. 1 КЗ, [□]съответно [□]стойността, необходима за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качеството, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка – чл. 400, ал. 2 КТ и съответно е лимитирано от застрахователната сума по договора – чл. 386, ал. 1 КЗ.

В частност от събраните писмени доказателства и заключението по съдебната автотехническа експертиза се [□]установява, че [□]стойността на ремонта на увредения автомобил по средни пазарни цени – с нови части, без отчитане на овехтяване, възлиза на 15 049, 81 лева с ДДС /която сума е в по-висок размер от претендираната от ищеца – 15 000 лева/, поради което и законосъобразно и при съобразяване на диспозитивното начало в гражданския процес първоинстанционният съд е приел, че релевираната претенция се явява изцяло основателна, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане.

Като е достигнал до същите изводи първоинстанционният съд е постановил правилно решение, което следва да бъде потвърдено.

По отношение на разноските:

При този изход на спора право на разноски има въззиваемата страна, но предвид липсата на искане в този смисъл, такива не следва да се присъждат.

В процесния случай е предявен иск от физическо лице, което е ползвател на застрахователни услуги съгласно легалната дефиниция на понятието по чл. 2, ал. 2 от КЗ и претенцията следва да бъде определена като иск на потребител по смисъла на чл. 113 от ГПК. Цената на иска е над 5 000 лева, а делото съгласно чл. 113 от ГПК подлежи на разглеждане като гражданско по реда на общия исков процес. По тези съображения се налага извод, че постановеното въззивно решение подлежи на касационен контрол на

основание чл. 280, ал. 3 от ГПК /в този смисъл е определение № 377 от 09.09.2022г. по ч.т.д. № 572/2021г. на ВКС, Първо ТО/.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20161230 от 21.07.2021г., постановено по гр.дело № 36511/2020г. по описа на СРС, ГО, 164 състав.

Решението е постановено при участието на привлечено на страната на ответника трето лице помагач – Столична община.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____